

استقرار نظام های نوین برنامه ریزی،

بهبود عملکرد و نظارت راهبردی

مرکز آمار ایران

وظایف مرتبط با نظام آماری

نظام آماری مجموعه دستگاه‌ها و نهادهای درگیر در فعالیتهای آماری (ارکان نظام)، وظایف و فعالیت‌های هریک از اجزاء، روابط درونی و بیرونی آنها بایکدیگر، اصول، قوانین و مقررات حاکم بر وظایف و روابط آماری را در برمی‌گیرد. مهم‌ترین اهداف نظام آماری عبارتست از: شناخت مشکلات و تنگناهای نظام تولید آمار در کشور، تشخیص دقیق نیازهای آماری کشور، برنامه‌ریزی جامع جهت تهیه و تولید اطلاعات آماری مورد نیاز، تبیین ساختار مدیریتی و تعیین وظایف هریک از رده‌ها در انجام فعالیت‌های آماری، تعیین شیوه ارتباط میان رده‌های مدیریتی نظام آماری، نظارت و ارزیابی کامل فنی، اجرایی و مالی فعالیت‌های آماری کشور، ایجاد و توسعه پایگاه اطلاعات آماری و بهنگام‌سازی اطلاعات آماری برای ارائه به کاربران آمار و اطلاع‌رسانی تولیدات آماری می‌باشد. ساختار مدیریتی نظام آماری کشور متشکل از: مجلس شورای اسلامی، هیئت وزیران، شورای عالی آمار، مرکز آمار ایران، کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار و کمیته‌های آماربخشی است. فلسفه وجودی مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران در نظام آماری کشور ناشی از آن است که مشارکت این دو نهاد در صورت ضرورت، با تصمیم‌گیری و تصویب قوانین و مقررات ناظر بر فعالیتهای آماری در نظام آماری کشور پیش‌بینی شده باشد.

شورای عالی آمار

وظایف شورای عالی آمار به عنوان مهم‌ترین مرجع سیاستگذاری و هماهنگ‌کننده فعالیت‌های آماری در زمینه تأمین نیازهای آماری کشور و رفع مشکلات و نارسایی‌های گسترده تولید آمارهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در قانون مصوب ۱۳۵۳ مرکز آمار ایران مورد تأکید قرار گرفته است. این شورا به منظور انجام وظایف خود در سال ۱۴۰۰، یک جلسه برگزار نموده است.

کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار

بر اساس ماده ۶ "آیین‌نامه اجرایی دبیرخانه شورای عالی آمار"، کمیسیون تخصصی، به عنوان بازوی کارشناسی و مشورتی شورای عالی آمار، به منظور بررسی تخصصی برنامه‌ها و طرح‌های مربوط به فعالیت‌های آماری کشور که از سوی کمیته‌های آمار بخشی و شورای عالی آمار ارجاع می‌شود، تشکیل می‌گردد. این کمیسیون در سال ۱۴۰۰، سه جلسه برگزار نموده که اهم مصوبات به شرح ذیل است.

■ مصوبات یکصد و پانزدهمین کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۸

- رأی‌گیری تعیین اعضای شورای سیاستگذاری کیفیت آماری‌های رسمی کشور بین اعضای حاضر در جلسه کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار انجام شد و کمیته آمارهای مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی با ۸ رأی، کمیته آمارهای ارتباطات وزارت ارتباطات و فناوری

اطلاعات با ۸ رأی و کمیته آمارهای بودجه و نظام اداری سازمان اداری و استخدامی کشور با ۶ رأی از بین اعضای عضو کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار و کمیته آمارهای علوم، تحقیقات و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با ۱۲ رأی، کمیته بخشی خصوصی (اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران) با ۱۰ رأی و کمیته آمارهای محیط زیست با ۷ رأی از بین اعضای غیر عضو کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار ایران برای ۳ سال انتخاب شدند.

- مقرر شد اعضای محترم کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار به نحو مقتضی یک نسخه رونوشت از ابلاغ هرگونه تغییرات یا جابجایی افراد در سمت‌ها و پست‌های مربوط به کمیسیون تخصصی یا کمیته‌های آمار بخشی را به دبیرخانه شورای عالی آمار نیز اعلام فرمایند.
- دبیرخانه شورای راهبردی پژوهش و آموزش نظام آماری کشور تا پایان سال جاری متعاقب نیازسنجی در دست امکان آموزش تخصصی کارشناسان آمار دستگاه‌های اجرایی کشور را تدوین و ارائه نماید.

■ مصوبات یکصد و شانزدهمین کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۷

- رأی‌گیری تعیین اعضای کارگروه‌های آموزش و پژوهش شورای راهبردی پژوهش و آموزش نظام آماری کشور انجام شد و از بین اعضای عضو کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار، وزارت جهاد کشاورزی با ۱۳ رأی، وزارت آموزش و پرورش با ۱۱ رأی و وزارت صمت با ۹ رأی عضو کارگروه آموزش و وزارت آموزش و پرورش با ۱۱ رأی، وزارت جهاد کشاورزی با ۱۱ رأی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با ۱۰ رأی عضو کارگروه پژوهش شورای راهبردی پژوهش و آموزش نظام آماری کشور انتخاب شدند.
- کلیات آیین‌نامه توسعه اطلاع‌رسانی داده‌های خام آمارهای رسمی تهیه شده توسط انجمن آمار ایران مورد تأیید اکثریت اعضای قرار گرفت و تصویب شد و مقرر شد جمع‌بندی نظرات ارسالی اعضاء و پیشنهادات مطرح شده در جلسه را برای انجمن آمار ارسال شود تا پس از بازنگری لازم در جلسات بعدی کمیسیون جزئیات آیین‌نامه بررسی شود. همچنین مقرر شد در آیین‌نامه استاندارد ارائه داده‌ها و فراداده‌ها دیده شود.

■ مصوبات یکصد و هفدهمین کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۴

- ماده ۲ آیین‌نامه "توسعه اطلاع‌رسانی داده‌های خام آمارهای رسمی دستگاه‌های اجرایی" بدین شکل اصلاح شد: دبیرخانه شورای عالی آمار موظف است چگونگی عملیاتی شدن این آیین‌نامه را در دستگاه‌های اجرایی به صورت ادواری بررسی و گزارشی برای اتخاذ تصمیمات اقدام و هماهنگی لازم به کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار ارائه نماید تا در صورت نیاز تصمیمات لازم در شورای عالی آمار گرفته شود.
- ماده ۸ آیین‌نامه "توسعه اطلاع‌رسانی داده‌های خام آمارهای رسمی دستگاه‌های اجرایی" بدین شکل اصلاح شد: به منظور حمایت از تحقیقات آماری مبتنی بر داده‌های رسمی واقعی، سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است دستگاه‌های اجرایی که ریزداده‌های آمار رسمی خود را به صورت عمومی در اختیار کاربران و پژوهشگران قرار می‌دهند امتیازات و مشوق‌های لازم را در ارزیابی سالانه آن دستگاه اجرایی منظور نماید.
- بنابراین براساس نظرات ارائه شده آیین‌نامه با اصلاحات مورد نظر مورد تأیید اعضای کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار قرار گرفت.

- مقرر شد کمیته آماربخشی در حوزه زنان و خانواده به پیشنهاد معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری به مدت دو سال با پیشنهاد اعضا توسط معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری تشکیل گردد و پس از تصویب در شورای عالی آمار فعالیت خود را شروع نماید
- مقرر شد با عنایت به تغییر ساختاری در دولت دستگاه‌های اجرایی که ادغام و یا تفکیک می‌شوند کمیته‌های آماربخشی مرتبط با دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها نیز ادغام یا تفکیک شوند. همچنین تأیید شد کمیته آمارهای بودجه در سازمان برنامه و بودجه کشور و کمیته آمارهای نظام اداری در سازمان اداری و استخدامی کشور فعالیت نمایند.
- مقرر شد تدوین برنامه چهارم ملی توسعه آمار در دستور کار دبیرخانه شورای عالی آمار قرار گیرد و نظام تدوین برنامه همراه با ساختار آن تهیه و پیشنهاد شود.
- مقرر شد موضوع سواد آماری در برنامه چهارم ملی توسعه آمار کشور پوشش داده شود. لذا در جهت تدوین احکام مرتبط لازم است یک پروژه با محتوای عملیاتی به عنوان سند پشتیبان توسط پژوهشکده آمار با همکاری سایر دستگاه‌ها و نهادها اجرایی شود.

دبیرخانه شورای عالی آمار

- وظایف دبیرخانه شورای عالی آمار بر اساس ماده یک "آیین‌نامه اجرایی دبیرخانه شورای عالی آمار" (مصوب جلسه ۱۳۸۲/۳/۱۷ شورای عالی آمار) بر عهده مرکز آمار ایران است. اهم اقدامات دبیرخانه شورای عالی آمار در سال ۱۴۰۰ به قرار ذیل است:
- مدیریت برگزاری جلسات شورای عالی آمار، کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار و هماهنگی در برگزاری جلسات کمیته‌های آماربخشی؛
- بررسی و تهیه گزارش مکاتبات دستگاه‌های اجرایی کشور در خصوص تکالیف سومین برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶؛
- تهیه و تدوین ویراست سوم "مجموعه قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های نظام آماری کشور"؛
- ابلاغ، اطلاع‌رسانی و خبررسانی رویدادهای مرتبط با نظام آماری به مجموعه نظام اداری کشور از طریق درگاه ملی آمار " زیرسایت دبیرخانه شورای عالی آمار"؛
- ارزیابی عملکرد کمیته‌های آماربخشی در زمینه برگزاری تشکیل جلسات؛
- تهیه پیش‌نویس نظام تهیه و تدوین برنامه ملی چهارم توسعه آمار کشور ۱۴۰۵-۱۴۰۱ جهت طرح در شصت و یکمین جلسه شورای عالی آمار؛
- گردآوری نظرات کارشناسی از بخش‌های مختلف نظام آماری کشور برای چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور ۱۴۰۵-۱۴۰۱ و
- آماده‌سازی دستور جلسه شصت و یکمین جلسه شورای عالی آمار و انجام مکاتبات در این خصوص.

کمیته‌های آماربخشی

- به منظور ساماندهی فعالیت‌های آماری، انعکاس مشکلات وضعیت موجود و نیازهای آماری در ۳۰ دستگاه اجرایی کشور کمیته‌های آمار بخشی سازماندهی شده‌اند. بدین منظور کمیته‌های آماربخشی در سال ۱۴۰۰ با وجود شرایط کرونایی، جلساتی مجازی (۱۷ جلسه) برگزار نمودند. در این میان کمیته آمارهای " تعاون، کار و رفاه اجتماعی " مستقر در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، " کمیته

آمارهای ارتباطات " مستقر در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و "کمیته آمارهای حمل و نقل" مستقر در وزارت راه و شهرسازی، فعالیت بیشتری نسبت به سایر کمیته‌های آماربخشی داشته‌اند.

تشخیص صلاحیت مشاوران آماری

تاریخچه فعالیت تشخیص صلاحیت، تمدید، ارتقاء رتبه و صدور گواهی‌نامه فعالیت آماری در مرکز آمار ایران به سال ۱۳۸۳ برمی‌گردد که پس از تصویب آیین‌نامه تشخیص صلاحیت به شماره ۲۰۶۳۷۵/ت/۲۸۴۳۷ مورخ ۸۳/۴/۲۳ توسط هیئت محترم وزیران و تفویض اختیار تشخیص صلاحیت مشاوران در رشته خدمات مطالعات آماری طی نامه شماره ۱۰۳۷۱۳/۱۰۱ مورخ ۸۳/۶/۸ انجام شد و پس از آن طی آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار، موضوع اطلاع‌رسانی شد. در حال حاضر مرکز آمار ایران در ۴ تخصص «آمارهای اقتصادی- اجتماعی خانوار»، «آمارهای کشاورزی»، «آمارهای صنعت و معدن و زیربنایی» و «آمارهای خدمات»، گواهی‌نامه فعالیت صادر می‌نماید. بیش از ۷۰ شرکت فعال در سطح کشور با مجوز مرکز آمار ایران فعالیت آماری انجام می‌دهند به‌طوری‌که برخی از طرح‌های آماری مربوط به معاونت آمار و اطلاعات استان‌ها با همکاری شرکت‌های آماری دارای گواهی‌نامه انجام می‌شود. در حال حاضر در هر استان حداقل یک شرکت آماری و حداکثر ۱۷ شرکت آماری (استان تهران) با مجوز و نظارت مستقیم مرکز آمار ایران فعالیت می‌کنند. فعالیتهایی که در سال ۱۴۰۰ انجام شده است به شرح زیر می‌باشد:

- تشکیل کارگروه بررسی صلاحیت مشاوران آماری؛
- انجام فعالیت‌های دبیرخانه‌ای کارگروه؛
- دریافت تقاضای صدور گواهی‌نامه مشاوران آماری، تکمیل فرم‌ها و مستندات مربوط: ۲۴ مورد؛
- دریافت تقاضا و تمدید گواهی‌نامه مشاوران آماری: ۴۸ مورد؛
- بررسی حقوقی پرونده متقاضیان صدور، تمدید و ارتقای مجوز مشاوران آماری؛
- صدور گواهی‌نامه موقت تا پایان سال ۱۴۰۰ برای مشاوران دارای گواهی‌نامه (به منظور جلوگیری از وقوع تأخیر یا وقفه در اجرای طرح‌های آماری در شرایط همه‌گیری بیماری کووید-۱۹، استثنائاً گواهی‌نامه‌های موقت صادر شده است)؛
- پاسخ و مشاوره به مکاتبات و تماس‌های مشاوران آماری از تمامی کشور؛
- تعامل با دفتر امور نظام فنی سازمان برنامه و بودجه کشور و بازنگری آیین نامه و
- برگزاری سمینار با شرکت‌های آماری فعال و اطلاع‌رسانی رویکردهای جدید مرکز در برون‌سپاری طرح‌های آمارگیری.

طراحی و تدوین برنامه عملیاتی مرکز آمار ایران، پایش و بهبود مدیریت عملکرد

طراحی و تدوین برنامه عملیاتی مرکز آمار ایران از سال ۱۳۹۶ براساس الگویی از برنامه‌ریزی که شامل سلسله مراتب اهداف، سلسله مراتب برنامه‌ها (عملیاتی) و سلسله مراتب فعالیت‌ها تدوین و اجرایی شد. لیکن برنامه عملیاتی مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۰ بر اساس رویکرد پروژه محور تدوین شد به گونه‌ای که تمامی محصولات مندرج در تقویم انتشاراتی مرکز آمار ایران و همچنین تمامی فعالیت‌هایی که مأموریت و چشم‌انداز مرکز را محقق می‌سازند، در بر گرفته است. در این راستا دفاتر متولی تهیه و انتشار محصول به عنوان مدیر

پروژه در نظر گرفته می‌شوند و می‌بایست انجام به موقع پیش‌نیازها را در تعامل با دفاتر تأمین‌کننده پیش‌نیاز و دفتر برنامه‌ریزی، پایش عملکرد و دبیرخانه شورای عالی آمار مورد رصد قرار داده و از بروز تأخیر در نهایی‌سازی محصولات جلوگیری نمایند. در این مدل از آنجایی که تمامی فعالیت‌ها و پیش‌نیازهای مربوط به انتشار یک محصول، ذیل ساختار شکست کار^۱ قرار می‌گیرند، درصد پیشرفت محصولات مرکز آمار ایران، گروه‌های تخصصی و دفاتر و معاونت‌های مرکز قابل محاسبه و ارزیابی می‌باشد. نرم‌افزار مورد استفاده در این مدل، مایکروسافت پروژه^۲ به عنوان پرکاربردترین و کاراترین نرم‌افزار تخصصی حوزه مدیریت پروژه بوده و بر اساس آن، گزارشات پیشرفت دوره‌ای با محتوای «وضعیت پیشرفت محصولات، گروه‌ها و دفتر»، «فعالیت‌های دارای تأخیر و علل آن»، «پیش‌نیازهای دارای تأخیر»، «نمودار S-CURVE»، «مشکلات و گلوگاه‌ها»، «مدیریت ریسک»، «اقدامات دوره آتی» و «وضعیت انتشار محصولات مندرج در تقویم انتشاراتی» تهیه شده و برای دفاتر مربوطه ارسال می‌گردد. به طور کلی، فرایند برنامه‌ریزی و پایش عملکرد در مرکز آمار ایران شامل مراحل ذیل است:

- دریافت برنامه گروه‌های تخصصی از دفاتر مرکز در ابتدای سال؛
- بررسی برنامه دریافتی، مقایسه با تقویم انتشارات و نهایی سازی برنامه در تعامل با دفاتر؛
- ورود برنامه به نرم‌افزار مایکروسافت پروژه؛
- انجام تنظیمات تقویم پروژه، نمودار گانت، محاسبات، به‌روزرسانی‌ها و خط‌مبنای پروژه؛
- تهیه نمودار S-CURVE؛
- تعیین فعالیت‌ها در بازه زمانی مورد نظر جهت دریافت درصد پیشرفت از دفاتر؛
- درج درصد پیشرفت، بارگذاری فایل، درج دلایل تأخیر و توضیحات به ازای هر فعالیت توسط دفاتر؛
- بررسی فایل دریافتی از دفاتر و تأیید یا اصلاح درصدهای پیشرفت؛
- انتقال اطلاعات تأیید شده به نرم‌افزار مایکروسافت پروژه و انجام محاسبات پیشرفت عملکرد؛
- تهیه گزارش‌های پیشرفت و ارسال گزارش به دفاتر و هیئت رئیسه.

تدوین گزارش ارزیابی عملکرد در بعد شاخص‌های عمومی و اختصاصی دستگاه‌های اجرایی کشور

به منظور عملیاتی نمودن برنامه جامع اصلاح نظام اداری موضوع مصوبه شماره ۱۲۷۶۷۵/ت/۵۰۶۴۲ هـ.تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیئت محترم وزیران و در اجرای بند (الف) ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی مواد ۸۱ و ۸۲ قانون مدیریت خدمات کشوری و همچنین به منظور استقرار کامل نظام مدیریت عملکرد در دستگاه‌های اجرایی، شاخص‌هایی سالانه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور به

^۱ Work breakdown structure (WBS)

^۲ Microsoft Project Software(MSP)

دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌شود که مبنای ارزیابی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی در قالب ۱۰۰۰ امتیاز برای شاخص‌های اختصاصی و ۱۰۰۰ امتیاز شاخص‌های عمومی می‌باشد. نتایج ارزیابی عملکرد دستگاه‌ها بر اساس امتیازات کسب شده به شورای عالی اداری و ریاست محترم جمهور ارائه می‌شود و از دستگاه‌های برتر در جشنواره شهید رجایی تقدیر به عمل می‌آید.

بر اساس آخرین گزارش معاونت اداری سازمان اداری و استخدامی کشور که در مردادماه ۱۴۰۰ اعلام شد، مرکز آمار ایران با توجه به رشد امتیازات کسب شده در بعد شاخص‌های اختصاصی ارزیابی عملکرد سال ۱۳۹۹، به جایگاه چهارمین دستگاه در بین ۱۰۱ دستگاه اجرایی ارتقاء یافت و در بعد شاخص‌های عمومی ارزیابی عملکرد سال ۱۳۹۹، به هجدهمین دستگاه در بین ۱۰۱ دستگاه اجرایی ارتقاء یافته است.

اقدامات انجام شده در راستای تدوین گزارش شاخص‌های عمومی و اختصاصی مرکز آمار ایران در این سال به شرح زیر می‌باشد:

- تدوین و اعلام ۸ شاخص اختصاصی ارزیابی عملکرد سال مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۰؛
- بسترسازی و پیگیری اجرای گام‌های برنامه سه ساله اصلاح نظام اداری مرکز آمار ایران؛
- اولویت قرار دادن محورهای برنامه اصلاح در شورای راهبری توسعه مدیریت مرکز آمار ایران؛
- تجزیه و تحلیل و تهیه گزارش آسیب‌شناسی نتایج ارزیابی عملکرد شاخص‌های عمومی و اختصاصی سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ در جهت بهبود و رفع موانع؛
- ارسال گزارش آسیب‌شناسی نتایج ارزیابی عملکرد سال ۱۳۹۹ مرکز آمار ایران به سازمان برنامه و بودجه کشور؛
- هدف‌گذاری مرکز آمار ایران در جهت پیاده‌سازی و ارتقای امتیازات شاخص‌های عمومی و اختصاصی سال ۱۴۰۰؛
- استقرار نظام ارزیابی عملکرد در مرکز آمار ایران و فعال نمودن مجدد کمیته مدیریت عملکرد و کمیته سلامت اداری و حقوق شهروندی مرکز آمار ایران؛
- پیگیری اصلاح اهداف تجمیعی سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ تفاهم‌نامه ابلاغی برنامه اصلاح نظام اداری دوره دوم مرکز آمار ایران از دفاتر تخصصی سازمان اداری و استخدامی کشور؛
- برگزاری جلسات کارشناسی و تعامل با ارزیابان سازمان اداری و استخدامی کشور و بهره‌گیری از نقطه نظرات آنان جهت بهبود عملکرد سال ۱۴۰۰؛
- برگزاری وبینار آموزشی با موضوع ارزیابی عملکرد برای کلیه کارکنان مرکز آمار ایران؛
- شناسایی چالش‌های اجرای شاخص‌های عمومی و اختصاصی سال ۱۴۰۰ مرکز آمار ایران و پیگیری روند بهبود آن‌ها؛
- جمع‌آوری و آماده‌سازی گزارشات و مستندات ارزیابی عملکرد شاخص‌های عمومی و اختصاصی سال ۱۴۰۰ مرکز آمار ایران جهت بارگذاری در سامانه نظام مدیریت عملکرد دولت (تسما).

روند رصد و ارزیابی پیشرفت برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

مرکز آمار ایران در راستای اجرای ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه ششم توسعه کشور، برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶) را با همکاری دستگاه‌های اجرایی تهیه نمود و در تاریخ ۱۳۹۷/۸/۲۸ به تصویب شورای عالی آمار رسانید. این برنامه طی ابلاغیه شماره ۴۷۳۶۶۱ ریاست سازمان برنامه و بودجه کشور در تاریخ ۱۳۹۷/۹/۵ به تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ شد. بر اساس مفاد بند د ماده ۹ برنامه ملی توسعه آمار کشور، این مرکز موظف به رصد و ارزیابی پیشرفت برنامه ملی آمار بوده و باید گزارش عملکرد دستگاه‌های اجرایی را تهیه و به شورای عالی آمار ارائه کند.

در همین راستا و به منظور پیاده‌سازی نظارت، پایش و ارزیابی مستمر، مرکز آمار ایران تکالیف دستگاه‌های اجرایی را مطابق روند هرساله در قالب مفاد مواد مختلف این برنامه، احصاء کرد و به رؤسای کمیته‌های آماری بخشی و یا رؤسای دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ نمود. خاطر نشان می‌شود توفیق هر دستگاه در اجرای این تکالیف، مبنای ارزیابی سالانه دستگاه‌های اجرایی در نظام آماری کشور قرار می‌گیرد. این ارزیابی برای سال ۱۴۰۰ در قالب ۷ نماگر ذیل و در حدود ۱۷۰ دستگاه (ستاد مرکزی و دستگاه وابسته) به انجام خواهد رسید و نتایج ارزیابی در سال ۱۴۰۱ به دستگاه‌ها اعلام خواهد شد. همچنین از دستگاه‌های برتر در روز آمار و برنامه‌ریزی تقدیر به عمل خواهد آمد.

جدول ۷- نماگرهای رصد و ارزیابی دستگاه‌های اجرایی کشور در راستای اجرای برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

ردیف	عناوین نماگرهای ارزیابی دستگاه‌ها	سقف امتیاز
۱	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۵ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع استقرار نظام جامع ثبت‌های آماری ایران (ایران استارز)	۵
۲	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۶ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع مقایسه‌پذیری و جمع‌پذیری اطلاعات آماری و ایجاد یکپارچگی در تولید، توسعه و ارتقای کیفیت آمارهای رسمی	۵
۳	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۷ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع تأمین، توسعه و استقرار زیر ساخت‌های فناوری در راستای مدرن‌سازی نظام آماری	۳
۴	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۸ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع یکپارچه‌سازی نظام برنامه‌ریزی و سیاستگذاری فعالیت‌ها و ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی نظام آماری	۱
۵	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۹ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع پیاده‌سازی نظام مدیریت کیفیت و رعایت استانداردهای آماری	۳
۶	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۱۰ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع ترویج و ارتقای سواد و فرهنگ آماری و افزایش سرمایه اجتماعی	۱
۷	اجرای تکالیف مربوط به ماده ۹ برنامه ملی توسعه آمار کشور موضوع ارائه گزارش‌های عملکرد دستگاه‌های اجرایی به دبیرخانه شورای عالی آمار کشور	۲
	جمع	۲۰

همچنین برخی از مهم‌ترین اقدامات صورت گرفته در راستای اجرای برنامه ملی توسعه آمار کشور در سال ۱۴۰۰، به شرح ذیل می‌باشد:

- توجیه تکالیف ۱۴۰۰ برنامه ملی توسعه آمار کشور به دستگاه‌های متقاضی؛
- پیگیری مکاتبه مرکز آمار ایران در جهت ابلاغ تکالیف سال ۱۴۰۰ از سوی دستگاه‌های اصلی به واحدهای تابعه؛
- پیگیری، دریافت و بررسی گزارش‌های عملکرد ارسالی از دستگاه‌های اجرایی کشور؛
- راهنمایی و مشاوره به دستگاه‌های اجرایی در خصوص ارزیابی اجرای تکالیف برنامه ملی توسعه آمار کشور در ۱۴۰۰؛
- طراحی و پیاده‌سازی سامانه شناسنامه شاخص‌های آمارهای رسمی ایران؛
- اصلاح و تکمیل شناسنامه شاخص‌های فهرست آمارهای رسمی؛
- مکاتبه با کمیته‌های آمار بخشی جهت بهنگام‌سازی و به‌روزرسانی فهرست آمار رسمی؛
- تهیه شاخص‌های جمعیت و توسعه انسانی، شاخص‌های جایگاه استانی جمعیت، تهیه جداول و تنظیم شاخص میزان باروری کل شهرستانی و محاسبه شاخص‌های عدالت جنسیتی از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹؛
- تهیه و ابلاغ «آیین‌نامه اجرایی صدور گواهی‌نامه اهتمام به کیفیت آمارهای رسمی ایران» به دستگاه‌های اجرایی کشور و
- برگزاری و اداره جلسات کارگروه رصد و ارزیابی برنامه ملی آمار.

ارزیابی معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها

وجود اطلاعات آماری با کیفیت و بهنگام از ضرورت‌های حکمرانی مطلوب بوده و پیش‌نیازی برای طراحی و ارزیابی برنامه‌ریزی‌های توسعه، پایش اثربخشی تخصیص‌های اعتباری و برنامه‌های آمایش سرزمین به حساب می‌آید. تأکید مسئولان ارشد نظام که در بیانات مقام معظم رهبری، بخش‌نامه به شماره ۵۴۱۵۴/۱۶۸۶۱۴ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ معاون اول محترم دولت و همچنین بخش‌نامه شماره ۱۷۴۶۷۶۴ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۳، رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور نمودی بیش از پیش پیدا کرده است و بی‌شک مؤید لزوم توجه به تولید اطلاعات آماری با کیفیت در سطوح جغرافیایی و موضوعی مناسب است. از آنجایی که بار اصلی تولید آمار رسمی کشور از جمله نرخ بیکاری، نرخ تورم و رشد اقتصادی بر عهده معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌های کشور است، ارزیابی کیفیت، صحت و انطباق آمارهای رسمی تولید شده با استانداردهای آمار رسمی در تعامل مستقیم با این سازمان‌ها قابل حصول است. با توجه به نقش مرجعیت مرکز آمار ایران و محوریت نظام آماری کشور، مسئولیت ارزیابی فعالیت‌های آماری سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها به این مرکز واگذار شده است. ارزیابی فعالیت‌های معاونت آمار و برنامه‌ریزی استان‌ها در سال ۱۴۰۰ در قالب ۶ شاخص و ۱۹ نماگر جمعاً با ۱۰۵ امتیاز تعیین شد. شاخص‌های ارزیابی به گونه‌ای انتخاب شده‌اند که علاوه بر پوشش مناسب فعالیت‌های آماری سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها، قابل اندازه‌گیری و دارای مستندات باشند.

شاخص‌های تعیین شده برای ارزیابی سال ۱۴۰۰، مشابه شاخص‌های سال ۱۳۹۹ بوده که تمامی این شاخص‌ها در قالب جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۸- شاخص‌های اصلی ارزیابی محور هفتم (آمار و اطلاعات)

کد شاخص	عنوان شاخص	واحد سنجش	هدف کمی	امتیاز پیشنهادی سال ۱۴۰۰	سهم اثر
۱	جمع‌آوری و ساماندهی آمارهای ثبتی مربوط به دستگاه‌های اجرایی استان در چارچوب نظام آمارهای ثبتی کشور با هدف سرشماری ثبتی مینا	درصد	۱۰۰	۱۵	٪۱۴.۳
۲	اجرای به موقع طرح‌های آماری	درصد	۱۰۰	۱۳	٪۱۲.۴
۳	کیفیت اجرای طرح‌های آماری	درصد	۱۰۰	۲۶	٪۲۴.۸
۴	گردآوری اطلاعات مورد نیاز حساب‌های منطقه‌ای	درصد	۱۰۰	۱۸	٪۱۷.۱
۵	تهیه سالنامه آماری استان	درصد	۱۰۰	۱۳	٪۱۲.۴
۶	تهیه و بهنگام‌سازی فایل جغرافیایی و نقشه‌های شهری و روستایی	درصد	۱۰۰	۲۰	٪۱۹
جمع کل امتیازات شاخص‌های محور هفتم (آمار و اطلاعات)					٪۱۰۰
				۱۰۵	

مرکز آمار ایران

مرکز آمار ایران